

תוכן עניינים

פרק א': מבוא.....	1
פרק ב': הדין.....	3
פרק ג': "בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק" - סעיף 8(א)	5
לחוק בית-המשפט לענייני משפחה.....	5
פרק ד': עדות של קטין - סעיף 8(ב) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה ...	23
פרק ה': מינוי מומחים - סעיף 8(ג) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה ...	25
1. כללי.....	25
2. מינוי מומחה.....	31
3. הגשת חוות-הדעת.....	34
4. חקירת המומחה.....	35
5. שכר-טרחת המומחה והוצאותיו.....	35
6. עובד סוציאלי (פקד סעד).....	37
7. משמונה מומחה מטעם בית-המשפט, אין להגיש בבית-המשפט לענייני משפחה חוות-דעת "פרטית" מטעם מי מהצדדים.....	37
8. החלטותיהן של הערכאות הקודמות נסבו על השאלה אילו מסמכים היה מקום להעביר לעיון המומחה בנסיבות המקרה הנדון. שאלה זו אינה חורגת מגדרו של הסכסוך בין הצדדים.....	38
9. סמכותו של בית-המשפט גם למנות מומחה שיהיה בעל סמכויות של חוקר בודק.....	39
10. לבית-משפט קמא היתה סמכות לעיין בשנית בכל החלטת ביניים שנתן, ולו אף מכוח סמכותו הטבועה לעשות כן. קל וחומר כשעסקין בבית-משפט לענייני משפחה, שבסמכותו לשקול אף שיקולי צדק.....	40

11. כלל בדבר שינוי חזית הינו כלל דיוני, ולכן, על פניו נראה כי בית-המשפט לענייני משפחה רשאי לסטות ממנו	40
12. שיקול-הדעת הרחב המסור לבית-המשפט לענייני משפחה בסוגית מינוי המומחים עולה בקנה אחד גם עם מגמת החוק להגמיש את המסגרת הדיונית בבית-המשפט לענייני משפחה	40
13. על בעל דין המבקש למנות מומחה בעניין הנדון בבית-המשפט לענייני משפחה לפנות תחילה לבית-המשפט ולעתור למינוי מומחה מטעם בית-המשפט באותו עניין, ואינו רשאי להגיש חוות-דעת מטעמו ללא קבלת אישור בית-המשפט	41
14. עסקינן בבית-משפט לענייני משפחה, אשר מעצם טיבו, מהותו והיקף סמכותו העניינית, חוות-דעת של מומחים מתחומים שונים הן חלק בלתי-נפרד מארגז הכלים שברשותו, נעשה בהן שימוש תדיר, ולא בכדי סוגיה זו מוצאת ביטוי ומוסדרת בחקיקה הראשית	44
15. האם היה רשאי התובע להגיש בקשה בתיק לאחר שניתן פסק-דין והתיק נסגר?	55
16. בבית-המשפט לענייני משפחה חל הסדר מיוחד בנוגע למינוי מומחים	61
17. מינוי מומחה נוסף	78
18. מינוי מומחה מטעם בית-המשפט נועד לקצר הליכים ולייעל את הדיון. עם-זאת, אם "בחן" בית-המשפט לענייני משפחה ובחר שלא למנות מומחה, לא מן הנמנע כי בעל הדין יוכל להביא מומחה מטעמו להוכחת טענתו	82
פרק ו': תובענות לפי חוק למניעת אלימות במשפחה - סעיף 8(ד) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	87
פרק ז': תובענה לפי חוק הירושה - סעיף 8(ה) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	89
פרק ח': ההלכה הפסוקה	91

1. סעיף 8 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה וקבלת מסמכים החוסים תחת חסיון עורך-דין-לקוח	91
2. לבית-משפט נתונה הסמכות לסטות מסדרי הדין ומדיני הראיות למען עשיית הצדק	92
3. הסרטת מעמד החתימה על הצוואה וסעיף 8 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	92
4. בקשה להוספת ראיות	95
5. סמכותו של בית-המשפט לנהוג "בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק" מצביעה על כך כי נכון וראוי לדחות את הערעור ולקבוע כי מדובר בשימוש לרעה בהליכי בית-משפט שנוקטים הערבים	105
6. בית-המשפט לענייני משפחה הינו בית-משפט מיוחד הרשאי לסטות מההליך האדברסרי הקלאסי. רמת המעורבות של השופט חייבת להיות לעיתים גבוהה ואילו יכולת הנגישות שלו לחומר הראיות, הזמנת עדים וחקירתם צריכה להיות בעלת היקף רחב	123
7. מכוח סעיף 8(א) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה, יש ביכולתו של בית-המשפט לענייני משפחה לפתח את דיני הראיות, ולסטות מסדרי הדין וראיות לשם עשיית צדק	134
8. ניתן לעשות שימוש בהוראת סעיף 8(א) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה ולאסור על התובע להגיש תביעות עתידיות "כידיד קרוב" או בשם החסוי	161
9. אין בכוחו של סעיף 8(א) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה ושל תקנה 258(ב)(ג) לתקסד"א הישנות "לדלג" על הדרישות המיוחדות באשר להגשת חוות-דעת מומחים בבית-משפט למשפחה	174
10. יש ואותה גמישות דיונית שיש לנקוט מכוח סעיף 8(א) לחוק המכונן, אינה זכותו של בית-המשפט אלא חובתו וזאת בייחוד שעה שעיקרון העל המנחה ביישום הוראת סעיף 8(א) לחוק הוא מניעת עיוות הדין	194

11. אמות-המידה שעל בית-המשפט לענייני משפחה לנהוג, כאשר מוגשת לפתחו תביעה בצירוף תצהיר שאומת שלא כדין ומחוץ לגבולות מדינת ישראל.....	194
12. כידוע, לבית-המשפט לענייני משפחה סמכות לסטות מדיני הראיות וסדרי הדין הרגילים בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק ובחתאמה הסמכות קיימת גם לבית-משפט מחוזי בדיון בערעור על פסק-דין או החלטה של בית-המשפט לענייני משפחה.....	202
13. בקשת התובעת לזימון שני עדים לאחר שהסתיימה פרשת התביעה, וטרם תחילת שמיעת עדות הנתבע ועדיו.....	203
14. האם יש להוציא סיכומי התשובה של האפוטי' לדין מהתיק בשל האיחור בהגשתם?.....	207
15. סדרי הדין הם הכלל - חריגה מסדרי הדין הוא החריג.....	208
16. סעיף 8 לחוק חל גם בערכאת הערעור ומחזק את זכות הגישה לבית-המשפט.....	215
17. הגמישות של סעיף 8 לחוק מאפשרת לבית-המשפט לסטות מסדרי דין רגילים כדי להגן על קטינים.....	216
18. בית-המשפט בוחן בקשה למינוי מומחה לדין זר באמצעות סעיף 8(ג) לחוק ותקנות בית-המשפט לענייני משפחה (סדרי דין).....	217
19. סעיף 8 לחוק מאפשר לצרף ראיות גם בשלבים מאוחרים לטובת עשיית צדק.....	217
20. הגמישות של סעיף 8 לחוק אינה מוחלטת, ודורשת ראיות לכאורה כדי למנות מומחה רפואי.....	218
21. סעיף 8 לחוק מקנה לבית-המשפט שיקול-דעת רחב בניהול ההליך ובמינוי מומחים.....	220
22. בית-המשפט משתמש בגמישות מסעיף 8 לחוק כדי לתקן פגמים דיוניים לטובת הצדק.....	223

23. סעיף 8 לחוק מחזק את הסמכות לסטות מדיני ראיות כדי לגלות את האמת במקרים מיוחדים.....	224
24. למרות שהתובע כאמור לא עתר לפסיקת הוצאות מדור בכתב התביעה אלא רק בסיכומיו ומכוח סמכותי בהתאם לסעיף 8 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה, מצאתי להידרש במסגרת פסק-הדין לחלקם של הקטינים בהוצאות המדור עם יציאת האב והקטינים להתגורר בשכירות.....	225
25. סעיף 8(ג) לחוק מאפשר לבית-המשפט למנות מומחה מטעמו ולהגביל הבאת מומחים נוספים.....	225
26. סעיף 8 לחוק מאפשר לבית-המשפט להעדיף את המהות על פני הכללים הפרוצידורליים, למען עשיית צדק.....	226